

Bland de fotografier som finns i min fars och mors album, finner men knappast något bröllopskort eller från någon annan bemarkelsedag, sannolikt beroende på att det var för långt till någon fotograf.

De fotografier som finns (tagna omkring 1880 och senare) är vanligtvis tagna blott med en person. De flesta äro tagna av fotograf J.F. Norling¹ Storsjö i Ukna socken. Aven gruppfotos finnes, t.ex. fyra tjänsteflickor från Grevsäters gård, där min mor tjänade. Fotografier tagna i "Vestervik" som det står på dem, tyder på att man passat på att fotografera sig när man varit på besök i staden.

Det första minne jag själv har av någon fotografering är från 1905. Jag var då 5 år, och en ung studerande i vars föräldrahem min far hade tjänat, hade skaffat sig en kamera och kom på besök en söndag. Han hette Knut Nilsson och var från Bjärkebo i Hannäs socken. Hans far var kyrkovärd och tjänstgjorde även som organist. Knut hade fotografering som hobby, om det ordet var uppfunnet då.

Jag minns att jag var rädd, man hade talat om att fotografen "tog av en" och satte upp en på en tavla, och det där tyckte jag lät farligt. Men när jag såg syskonen ställa upp sig bredvid far och mor framför stugan så gjorde jag likadant. Det var vanligt att man tog sådana familjegrupper framför bostaden.

Sedan blev det ju fotografering när man kom i skolan, och när man konfirmerades, även förekom att arbetslaget vid de större gårdarna fotograferades. Jag har ett sådant foto taget år 1910 vid Grevsäters gård, där gubbarna är tagna i sina arbetskläder. Sådant förekommer ju än, men det är skillnad på arbetsstyrkan på gårdarna nu och då. Ett foto från 1910 är det ett 20-tal arbetare på, medan ett från 1954 är 4 eller 5.

Jag nämnde i början att far och mor hade sina fotografier i album. Det förekom nog att man beställde ett dussin eller så, för att skänka sina vänner och släktingar, och så fick man i gengäld deras foto. Dessa förvarades åtminstone i mitt föräldrahem i fotografialbum.

En kvinnlig kusin till min far, har efter min fars död talat om för mig, att hon en gång fått löfte om ett foto av min far, om hon kom till Hannäs kyrka en angiven söndag. Själv bodde hon i Gärdserums socken, men det förekom ofta att ungdomarna gingo till grannsocknens kyrka för att där träffa varandra. Jag frågade henne om det var medan den gamla kyrkan användes, men hon sade att det var sedan den nya tagits i bruk, alltså skulle det ha varit efter 1885 då den nya kyrkan i Hannäs blev färdig.

Nu när nästan alla har en kamera, och tager bilder vid alla möjliga tillfällen, kan man tänka sig tillbaka i tiden 50 år eller ännu längre, vilken stor händelse det då var att bli "plådad".

¹ Fotograf Johan Fredrik Norling. Född i Skärkind 1839-05-05. Död i Loftahammar 1921-03-29. Etabl. 1871. Filial i Loftahammar Sandbyhof 1896. På 1890-talet även verksam i Ukna Storsjö.